



2. Пермінова С.О. Зміна національної парадигми державного управління в умовах світових трансформацій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 1. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1550> (дата звернення: 12.11.2022). DOI: 10.32702/2307-2156-2020.1.31.

УДК 334.021.1

Аліна Марку – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Науковий керівник – д.е.н., проф. Олексій Захаркін

Сумський державний університет

ПОВОЄННА ВІДБУДОВА УКРАЇНИ АБО ЯК СТАТИ СИЛЬНІШОЮ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЕКОНОМІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ

З 24 лютого 2022 року Україна зазнала не лише найскладнішого випробування в економіці за період незалежності, а й започаткувала точку відліку формування нового цивілізованого світу на тлі повномасштабної військової агресії з боку російської федерації. Маючи вже вагомий негативний вплив на фінансовий сектор країни через наслідки пандемії COVID-19, державу охопила нова хвиля збройного конфлікту. Поряд з цим, варто усвідомлювати, що роль України в цій війні є визначальною: закладення основ формування цінностей нового цивілізованого світу, світового порядку та безпеки.

Внаслідок зменшення доходів та збільшення видатків дефіцит бюджету збільшився. Очевидно, великі економічні втрати України під час воєнного стану в державі зумовлюють впровадження комплексних, часом непопулярних, заходів для підтримки фінансової стійкості.

Ключові напрямки врядування мають бути зосереджені на демографічному вирівнюванні, науці, системі управління, зовнішній політиці, фінансовому секторі, промисловості та агропромисловому комплексі.

Основний, найскладніший і найуразливіший ресурс – це люди. Головним викликом для держави є забезпечення роботою українців, які залишаються в країні, повернення біженців і налагодження зв'язку з тими громадянами, які не планують повертатися в Україну.

Держава має подбати про своїх громадян за допомогою створення різноманітних програм перекваліфікації кадрів, забезпечення житлом, створення умов для розвитку науки, субсидій для бізнесу, а також забезпечення активізації комунікації з частиною громадян, які не планують повертатися в Україну, але можуть стати рушійною силою для популяризації України на світовій арені та просування українських товарів на зовнішніх ринках.



Вкрай важливим фактором для відновлення економіки країни є розвиток наукових досліджень. У розрізі останніх десяти років витрати на виконання наукових досліджень і розробок мають тенденцію до зменшення. У 2013 році витрати на наукові дослідження та розробки в Україні склали 1282 млн дол. США, а у 2020 році - 631 млн дол. США [1]. Очевидно, що в умовах наднизького показника фінансування науки в Україні збільшується частка відпливу вчених з країни.

Тож держава має негайно реагувати на зазначену негативну тенденцію рішучими і швидкими кроками, доклавши зусиль до збільшення в рази бюджетного фінансування наукових досліджень і розробок.

Особливу увагу варто приділити системі управління та фінансовому контролю. Перегляд системи управління і функцій державних органів має будуватися на принципах скорочення державних органів та уникнення дублювання функцій. Однією з проблем фінансової системи України є також відсутність належного контролю, в першу чергу фінансового. Поточний формат діяльності контролюючих органів передбачає виявлення порушення та констатацію його як негативного явища, що безумовно не запобігає його виникненню та не досліджує причин виникнення.

Здавалося б, що український бізнес у період війни вже набув достатнього імунітету. Втім він настільки крихкий, що його запас міцності може бути ослаблений фіскальним та адміністративним тиском з боку держави в пошуках джерел наповнення бюджету. Відтак, фіскальна політика повинна мати «стриманий» характер, а також варто забезпечити нівелювання митних бар'єрів [2, с. 63-64].

За таких умов, вкрай важливим постає питання скорочення чисельності контролюючих органів з одночасним переформатуванням основи їх діяльності, яка має реалізовуватися через превентивну функцію, а не контрольну. Також треба наголосити на необхідності зменшення податкових навантажень, скорочення етапів адміністративних послуг, спрощення системи обліку.

Відомо, що Україна є унікальною країною, в надрах якої виявлено більше 100 видів корисних копалин. Поряд з цим, статистика видобутку за останні роки не має тенденції до збільшення. Варто відмітити, що загальний обсяг видобутку корисних копалин необхідно збільшувати за рахунок залучення інвестицій.

Треба додати, що вагому роль у наповненні бюджету країни відіграє агропромисловий комплекс, адже Україна є одним із найважливіших виробників сільськогосподарської продукції. Заохочення переробки та виробництва продукції із сировини за стандартами ЄС має стати ключовим напрямком у державній політиці [3, с. 93-95].

Зауважимо, що базовим стимулюючим фактором для нарощування експорту продукції є відбудова та розширення морського, автомобільного та залізничного сполучення за європейськими стандартами.

Підсумовуючи, необхідно відмітити, що українська влада вже продемонструвала успішну ефективну діяльність у вирішенні нагальних



проблем в умовах війни.

Кожному громадянину варто мати проактивну життєву позицію та усвідомлювати, що в нинішніх умовах повоєнна відбудова України повинна розпочатися вже сьогодні, адже ми не можемо дозволити прогавити шанс на економічний стрибок у майбутнє.

Зосередження державної політики на економічному відновленні за умови багаторівневої системи управління, забезпечення прозорості фінансових потоків, належного законодавчого регулювання в усіх без виключення сферах економіки, активної інформаційної компанії з популяризації українського продукту, нарощування об'ємів експорту продукції, забезпечення прозорості, простоти та зрозумілості у веденні бізнесу, збалансованості у видатках та доходах бюджету, зменшення обсягів запозичень неодмінно призведе до становлення України повноцінним суб'єктом міжнародних відносин та сприятиме євроінтеграційному курсу держави.

Тому ми з оптимізмом дивимося у майбутнє сталого розвитку України.

Література:

1. Костюк О. Про вітчизняний імпакт, і не тільки. – URL: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/jak-maje-rozvivatisja-ukrajinska-nauka-pislja-vijni-.html>.
2. Пищуліна О., Юрчишин В., Маркевич К., Міщенко М., Добровольський Д. Соціально-економічні та гуманітарні наслідки російської агресії для українського суспільства. – Центр Разумкова. – 2022р. – URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_Gum.pdf.
3. Україна 2022. Як не втратити свій шанс стати сильною державою. – URL: <https://uifuture.org/publications/ukrayina-2022-yak-ne-vtratyty-svij-shans-staty-sylnoyu-derzhavoyu/>.

УДК 351.77

Наталія Орлова - д.держ.упр., професор

*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Продовж останніх п'яти років сфера охорони здоров'я України перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації, напрямів реформування та побудови моделі розвитку, наближеної до європейських стандартів. Держава залучає ефективні механізми впровадження європейських проектів та європейського